

ZPRAVODAJ

Ročník 21

obce Poděšín

č. 2/2017

Novinky.

Úvod. Vážení občané. Druhé číslo vychází za parného léta. A poměrně brzy za číslem prvním. Červen byl příjemně teplý a plný sluníčka. Občas se ochladilo a zapršelo. Byly dokončeny finančně dosti náročné stavby parcel a právě se dokončuje oprava kulturního domu. Z volných parcel zbývá již poslední. V brzké budoucnosti bude nutné připravit zbývajících naplánovaných parcely. Mělo by jich ještě být nejméně 10. Hasiči závodili v Budči a skátili májku. V Nížkově dejte pozor na změnu přednosti v jízdě. Na zemské hranici na Blažkově se konalo další setkání. Je tu čas prázdnin a dovolených, tak si je užijte co nejpříjemněji.

J. Dočekal

Co v tomto čísle najdete:

Novinky.....	1
Obecní úřad.....	2
Obec.....	2
Stavba nových parcel.....	4
Obecní rozpočet.....	5
Mateřská škola.....	6
Události před sto roky - 1917.....	7
Hasiči.....	10
Turistické stezky - 1. část.....	13
Domy v Poděšíně a jejich obyvatelé.	14
Historie Inářství – 1. část.....	15
Antonín Chvátal v Americe - 10. část.....	16
Historie.....	18
Školní kronika – 26. část.....	19
Počasí.....	20

Stavba komunikace na stavebních parcelách.

Události.

- 31.03. Manželé Vodákoví zahájili stavbu rodinného domu.
- 02.05. Augustin Oborný zahájil stavbu rodinného domu.
- 22.05. Zemřela Marie Landsmanová č.p.56. ve věku 96 let
- 22.05. Hasiči postavili na hřišti máj.
- 29.05. Asfaltování obalovanou drtí spodní vrstvy cesty na parcelách.
- 30.05. Asfaltování obalovanou drtí vrchní vrstvy cesty na parcelách.
- 05.06. Zemřela Františka Šorfová č.p.26 ve věku 90 let.
- 11.06. Proběhlo kácení máje na hřišti.
- 18.06. Proběhlo setkání na zemské hranici na Blažkově.

Z. Jaroš, J. Dočekal

Obecní úřad.

Usnesení zastupitelstva obce Poděšín, ze dne 5.5.2017–2.6.2017

147: Zastupitelstvo obce schválilo smlouvu o bezplatném převodu nemovité věci parc. č. 96/1 v k.ú. Poděšín o výměře 71 m² z vlastnictví ČR a z práva hospodařit pro Lesy ČR, s.p..

148: Zastupitelstvo obce projednalo a schválilo finanční podporu na provoz Linky bezpečí pro rok 2017. Na základě velikosti obce Poděšín se jedná o podporu ve výši 3000 Kč.

149: Zastupitelstvo obce schválilo smlouvu o zřízení věcného břemene. č.:NM-014330041732/001. Smlouva je uzavřena mezi Obcí Poděšín a firmou E.ON Distribuce, a.s. se sídlem v Českých Budějovicích.

150: Zastupitelstvo obce schválilo závěrečný účet obce Poděšín za rok 2016.

151: Zastupitelstvo obce bylo seznámeno se zprávou z přezkoumání hospodaření obce Poděšín. Výsledek přezkoumání hospodaření obce Poděšín byl s výhradami. Zastupitelstvo obce výsledek přezkoumání obce bere na vědomí.

152: Zastupitelstvo obce schválilo účetní závěrku obce za rok 2016.

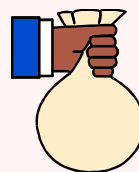
153: Zastupitelstvo obce schválilo účetní závěrku MŠ Poděšín za rok 2016.

154: Zastupitelstvo obce projednalo a schválilo nákup nového křovinořezu z důvodu dosluhujícího předchozího stroje. Po nákupu těchto strojů je možné požádat o dotaci a bylo tak učiněno.

155: Zastupitelstvo obce projednalo a schválilo finanční podporu 3.583,-Kč pro SDH na pronájem skákacího hradu, který bude využit na akci Kácení máje.

Stav financí k 31. 3. 2017:

- pokladna:	16.927,00 Kč
- bankovní účet 1:	1.319.793,69 Kč
- bankovní účet 2:	304.510,72 Kč
- bankovní účet 3:	2.002.503,50 Kč
Celkem:	3.643.734,91 Kč

J. Dočekal

Obec.

Lesní družstvo v Polné.

Začátkem roku 2016 byl odkoupen les v katastru Horní Věžnice o výměře 3,24 ha. Dohodnutá cena byla 499.000 Kč. Přitom celková cena celé výměry dle znaleckého posudku byla okolo 700.000 Kč. Cena byla uhrazena z provozních prostředků družstva.

V roce 2016 Lesní družstvo vytěžilo v družstevních lesích 3.863 m³ dřeva a celkem prodalo 7.616 m³ dřeva. V prodeji jsou zahrnuty i odkupy a těžba od jiných majitelů. Průměrná cena za 1m³ byla 1.616 Kč. To jsou surové kmeny 912 Kč, pilařská kulatina 2.005 Kč a cenný sortiment 3.327 Kč.

Zalesněno bylo 2,64 ha, opakovaně 1,12 ha to je celkem 3,76 ha, na což padlo 24.270 stromků. Nejvíce byla sázena jedle 1,16 ha, smrk 0,91 ha, buk 0,53 ha, atd. Z vlastní produkce bylo vysázeno 19.975 stromků, nakoupeno bylo 4.295 sazenic. Produkce školek družstva byla 44.100 kusů sazenic. Prodáno bylo 24.125 kusů sazenic.

Dotace od Krajského úřadu byla 326.150 Kč na pěstební práce, na přibližování dříví s koňmi a činnost odborného lesního hospodáře v lesích kde toho hospodáře určuje stát.

Nájemné obcím bylo vypláceno ve výši 4.000 Kč na jeden podíl, to je pro obec Poděšín za 30 podílů 120.000 Kč. Hodnota jednoho podílu je 8.594 Kč.

30. června 2016 ukončila pracovní poměr ekonomka družstva paní Zdeňka Cinková, která zde pracovala od 1. ledna 2010 a nahradila ji od 1. července 2016 Michaela Prokešová.

12. září 2016 byl ve výběrovém řízení vybrán nový ředitel Lesního družstva v Polné. Stal se jím Ing. Petr Bednář. Stávající ředitel Ing. Josef Štaidl odchází do starobního důchodu a pracoval zde od 1. 2. 2009. Nástup do funkce nového ředitele byl 1. dubna 2017. Zaučování nového ředitele proběhlo od 1. 2. do 31. 3. 2017.

V roce 2016 byla dokončena přestavba 1. poschodí sídla družstva v Polné ulice Palackého 757.

Z. Jaroš

FRB.

FRB neboli Fond rozvoje bydlení je finanční podpora státu na opravy bydlení ve formě půjček. Také naše obec využila v roce 2000 této možnosti. Od státu jsme tehdy dostali 200.000,- Kč, které jsme začali půjčovat občanům. Vždy šlo o stejnou částku 30.000,- Kč na jednu smlouvu. Někteří občané, kteří potřebovali půjčit větší částku, využili možnosti a uzavřeli smluv několik. Půjčka má určitá pravidla. Nelze půjčit na cokoliv, ale musí se peníze využít pouze na bydlení. Aby to vše bylo pod kontrolou, neposkytují se hotové peníze, ale proplácení se faktury od stavebních a jiných firem místo občanů přes bankovní účet. Pokladna se vůbec nevyužívá. Obec pro ty účely zřídila zvláštní bankovní účet, ze kterého se faktury proplácí, a na který občané také splácí půjčené peníze. Časem stát program FRB ukončil, ale naše obec chtěla pokračovat v půjčování. Zmíněná částka 200.000,- Kč se musela vrátit státu a naše obec převedla na účet FRB vlastní peníze a pokračuje v půjčování dodnes. Finanční podmínky půjčky jsou následující – půjčovaná částka je 30.000,- Kč, lze poskytnout i několik půjček najednou. Úrok je 4 % p.a., při měsíčním úročení to znamená 0,333 % vždy z předchozí částky. Úvěr se poskytuje na 5 let splácení, což je celkem 60 splátek. Vypočetla se tak celková návratová částka na 33.150,- Kč, což vlastně znamená celkový úrok za 5 let 10,5 %. Pro splácení fixní částky se tak vypočetla měsíční splátka 552,50 Kč. Po dohodě lze splatit předčasně, ovšem bez možnosti krácení úroku. A jak naši občané službu FRB využívali? Tabulka na konci článku to ukazuje. V současné době jsou všechny půjčky splaceny, a tak je na účtu FRB v současnosti více než 200.000,- Kč. Naším občanům může nyní obec poskytnout celkem 6 půjček najednou.

J. Dočekal

Rok	2000	2001	2002	2006	2008	2009	2011	2015	Celkem
Počet půjček	5	2	2	2	2	2	2	4	21

Změna přednosti jízdy v Nížkově .

Jak si asi již mnozí motoristé všimli, došlo na křižovatce v Nížkově ke změně přednosti v jízdě. Dne 30. 5. 2017 došlo ke změně dopravního značení v obci Nížkov. Jedná se o křižovatku směr Poděšín a Špinov:

Hlavní silnice je nyní Nížkov – Špinov (číslo silnice 352).

Silnice vedlejší – směr Poděšín (číslo silnice 35210).

Nyní tedy musíme dávat přednost na této křižovatce při cestě do Nížkova i při cestě z Nížkova!

J. Dočekal

Stavba nových parcel.

Stavba komunikace na stavebních parcelách

V jarních měsících byly zahájeny práce na komunikacích a chodnících na nových parcelách. Pracovníci firmy Colas začali pokládkou ohrub podél okraje budoucí komunikace a chodníků. Oproti projektu se daly ohruby snížené, aby nevznikaly problémy s údržbou komunikací a okolí. Poté byla položena zámková dlažba na chodník, který je v jedné rovině s komunikací, a proto jsou po celé délce čtyři řady slepecké dlažby. Následovalo usazení vpustí dešťové kanalizace. Na závěr byly položeny dvě vrstvy obalované asfaltové směsi. Při této příležitosti byla opravena zatím jediná zpevněná příjezdová cesta od hlavní komunikace. U komunikací na nových parcelách a u příjezdové cesty byly firmou E-mont postaveny čtyři sloupy na veřejné osvětlení. Cena této investice byla 2 024 960 Kč.

D. Nejedlý

Obecní rozpočet.

položka	Daňové příjmy	v Kč
1111	Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	580 000
1112	Daň z příjmů FO ze sam.výdělečné činnosti	62 000
1113	Daň z příjmu FO z kapitálových výnosů	62 000
1121	Daň z příjmů PO	620 000
1211	Daň z přidané hodnoty	1 254 400
1337	Poplatek za komunální odpad	110 000
1341	Poplatek ze psů	5 000
1351	Odvod z výtěžku provozování loterií	10 000
1511	Daň z nemovitých věcí	190 000
2460	Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	27 000
4112	Dotace na výkon státní správy	57 800
		2 978 200
paragraf	Ostatní příjmy	V Kč
1012	Podnikání a restr. v zemědělství a potravinářství	19 400
1031	Pěstební činnost	120 000
2310	Pitná voda	240 000
3392	Zájmová činnost v kultuře - pronájem KD	10 000
3619	Ost. rozvoj bydlení a byt. hospodářství - úroky	1 400
3633	Výstavba a údržba místních inž.sítí-nájemné plynovod	18 000
3722	Sběr a odvod komunál. odpadů - Jednota	3 000
3725	Odměna za tříděný odpad	9 000
6310	Úroky	1 000
		421 800
	Celkem příjmy	3 400 000

paragraf	Výdaje	v Kč
1031	Pěstební činnost	20 000
2212	Místní komunikace	80 000
2221	Provoz veřejné dopravy - autobusy	50 000
2310	Pitná voda	140 000
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	10 000
3111	MŠ Poděšín	285 000
3314	Místní knihovna	10 000
3341	Rozhlas a televize	2 000
3392	Zájmová činnost v kultuře - KD	150 000
3399	Záležitosti kultury - vítání narozených dětí	10 000
3429	Sport	5 000
3631	Veřejné osvětlení	30 000
3636	Územní rozvoj - MAS provozní příspěvek	2 000
3639	Příspěvky - Mikroregion Polensko, Sdružení obcí	5 000
3699	Záležitosti bydlení, území rozvoj	1 872 000
3721	Sběr a odvoz nebezpečných odpadů	10 000
3722	Sběr, odvoz a uložení komunálních odpadů	150 000
3725	Sběr a odvoz tříděného odpadu	11 000
3745	Péče o vzhled obcí - veřejná zeleň	60 000
5512	Požární ochrana	63 000
6112	Zastupitelstvo	280 000
6171	Činnost místní správy	150 000
6310	Poplatky, úroky - banka	5 000
	Celkem výdaje	3 400 000

J. Dočekal

Mateřská škola.

ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY.

Ve středu 24. 5. 2017 v 15.00 hodin v budově poděšínské školky proběhlo „Rozloučení s předškoláky“. Všechny děti se nejprve předvedly svým rodičům, prarodičům a sourozencům pásmem písniček a básniček směřovaných k tématu: „Jaro, léto, podzim, zima“. Zahrály pohádku o zvířátkách a nechyběl ani tanec trpaslíků. Poté proběhlo: „Pasování na školáky“. Pasována byla Justýna, Denisa a Petra. Z kluků byli pasováni Miloslav, David, Kryštof a Patrik. Přejeme jim tímto úspěšný vstup do nové školy, a rychlé zvládnutí nových povinností. Totéž přejeme i Matějovi, který odchází po rozhodnutí maminky do MŠ Nové Veselí.

Do naší školky se zapsali dva žáčci. Je to Daniel a Pavel. Během školního roku přibude David a třeba i někdo další. Prozatím přejeme všem hezké prosluněné prázdniny, teploučkou vodu v bazénech a těšíme se na brzké shledání.

Zaměstnanci MŠ Poděšín

MŠ Poděšín 2017

Učitelky:	Šárka Zelenková, Hana Řičanová
Nahoře zleva:	Denisa Bartoňová, Miloslav Šorf, David Chvátal, Kryštof Šimek , Justýna Šorfová, Patrik Jaroš, Jan Koumar .
Uprostřed zleva:	Dominik Jaroš, Jan Lonský , Tereza Chvátalová, Petra Rosecká , Michal Košák, Jana Enderlová .
Dole zleva:	Daniel Koumar , Matěj Sláma, Anna Vodáková, Markéta Košáková.

Události před sto lety - 1917.

- Po dva měsíce trvající silné mrazy způsobily počátkem roku pukání kmenů stromů, půda promrzla do hloubky jednoho metru. Z tohoto důvodu bylo omezeno učení ve školách.
- V tomto roce nastoupili do války: Josef Flesar č.7, roč. 1889, František Činčera č.16, roč. 1900, Václav Bečka č.22, roč. 1897, Rudolf Sedlák č.31, roč. 1899, František Pařík č.35, roč. 1899, Vojtěch Šmiraus č.50, roč. 1899.
- V tomto roce nezjištěný den zemřel na úplavici v Italském zajetí u Říma Josef Doležal č.15, který se narodil 22. prosince 1894.
- V roce 1917 byl citelný nedostatek potravin a paliva, k tomu ještě nastala velmi krutá zima. Po dva měsíce trvající velmi silné mrazy způsobily počátkem roku pukání kmenů stromů. Půda byla promrzlá do hloubky jednoho metru. Z důvodů uhelné krize bylo omezeno vyučování ve školách.

- 2. července proběhla nejznámější bitva 1. světové války a to bitva u Zborova, kdy čeští legionáři ohromili svět, zmocnivše se tří dobře opevněných rakouských linií. Malá vesnice Zborov měla v té době asi 40 čísel popisných a kostelík. Této bitvy se účastnil i náš občan František Šmiraus č.50, nar. 8. listopadu 1896, který zemřel 25. května 1971. Z jeho vyprávění: U 11 kumpanie byl jakýsi hejtman Borský, který byl veliký mazavka a veliký tyran vojáků, kterého se bál celý pluk. Svého sluhu nechal skoro každý den uvázat na dvě hodiny (poznámka – Rakouský trest byl následující: voják byl v zápěstí svázan a vytažen na větev, aby visel ve vzduchu. Když trestanec již omdléval, stráž jej popustila na nohy a zase vytáhla. Byl to velice krutý trest!). Sluha přeběhl k Rusům a tam se dostal do čs. vojska. Když se legionáři zmocnili rakouských zákopů, postavil se bývalý sluha před hejtmana Borského a ptal se, zda ho zná. Hejtman odpověděl „ne“. Legionář mu ukázal omrzlé ruce a řekl „Jsem tvůj bývalý sluha“ a nabodl jej na bodlo, ostatní legionáři mu pomohli a vyzdvihli ho na bodlech do výše. Tak byli pomstěni utiskovaní vojáci zejména Češi.

- 20. července 1917 byl pan Josef Med na svou žádost přeložen za definitivního řídícího učitele do Dolní Krupky a na jeho místo nastoupil od 21. Července, napřed zatímne a pak definitivně, pan František Schülc, narozen 8. prosince 1872 v Dolní Dobrouči, který v Poděšíně působil do 29. července 1923.

- Od 22. července po tři týdny nebyl v Polné a okolí k dostání chleba a mouka.

- 27. července bylo nařízeno sušit listí ze stromu jako náhrada sena. Dále bylo nařízeno žnout zelenou bramborovou nat' a odvážet ji do lihovaru, kde se řeže a suší.

- 29. srpna vyhořelo pět domů. Požár vznikl v čísle 50 u Jana Šmirause. Děti si hrály pod kolnou se sirkami a udělaly si tam ohýnek. Od toho se oheň dostal do uložené slámy, která se vznítla. Při rozhoření nastal vítr, jiskry začaly létat na „Malou stranu“ a při tehdejších krytinách (došky, térový papír, šindel), vyhořeli Jan Šmiraus č.50, Josef Dobrovolný č.30, Jan Sedlák č.31, Edvard Dobrovolný č.32, František Chvátal č.33 a František Homola č.34, Jan Šimek č.48,. Touto dobou byli ve vsi váleční zajatci v několika číslech. Jako nejbližší ohrožený objekt byl výměnek v čísle 37. Sem přelétaly uhlíky a oharky. 2 muži stáli na střeše a za pomoci mokrých hadrů a větví se podařilo toto stavení uchránit.

- 16. září začátek školního roku: Školní rok byl zakončen 15. července 1918. Počet dětí do školy přijatých 82, z toho bylo 71 katolíků a 11 evangelíků.

- V říjnu bylo ustanoveno na 1 osobu ročně 150 kg bramborů, ½ kg cukru na osobu za měsíc. Na osázení 1 ha pole 22 q brambor. Na kus vepřového dobytka 3 q brambor za rok.

- V listopadu 1917 bylo v Poděšíně upsáno na 7. válečnou půjčku 11.650 korun. Každá obec měla občas předepsáno, kolik má odevzdat žita, ovsa, ječmene, brambor, sena, slámy, dobytka, a když nemohlo být vyhověno, pak chodila rekvisice. Někdy přišla i s vojenskou nebo četnickou asistencí. Naši lidé dali obvykle, co mohli, ale všichni cítili, že to naši čeští lidé nebudou jíst, protože to šlo do Německa. Němečtí lidé a vojáci nikdy nezkusili tolik hladu, jako rakouští a lidé v českých zemích. V Uhrách ani ke konci války hospodář rekvisice skoro ani nepoznal. U nás lidé schovávali, kam mohli.

9. Třída ZŠ Nížkov 2017

Horní řada zleva: Lucie Sobotková, Richard Vlček, Jiří Jeřábek, **Jiří Šlechtický**, Filip Frühbauer, Václav Holcman, Jakub Bartoníček, Lubomír Černý

Střední řada zleva: Marta Novotná, Martina Maloušková, Alena Šorfová, Hana Kučerová, Lucie Zezulová, Eva Jarošová, Miluše Chalupová, Ivana Junová, Petra Musilová, Radka Satrapová, Marie Štroufová

Dolní řada zleva: Gabriela Rosecká, Eliška Doležalová, Denisa Toufarová, **Erika Sekničková**, Eliška Satrapová, Bára Závodná, Jana Marková, Kristýna Paříková, Ivana Klímová

Ovocné stromky

Na žádost mysliveckého spolku Sirákov bylo na jaře zakoupeno 110 ovocných stromků v hodnotě 16.992 Kč pro výsadbu do biopásů v katastru obce Poděšín. Jednalo se o 60 ks jabloní, 30 ks třešní a 20 ks slivoní. Stromky byly zakoupeny ze zahradní školky Bojkovice, která se zabývá množением starých odolných odrůd. Po jejich doručení byly vysázeny a okolo kmenů opatřeny plastovým pletivem proti poškození lesní zvěří.

Biopás Na kopci s novými ovocnými stromky

D. Nejedlý

Hasiči.

Hasičská soutěž okrsku Nové Veselí v Budči.

V neděli 21. května odpoledne se v obci Budeč uskutečnilo 1. kolo hasičské soutěže v klasice Okrsku Nové Veselí. Soutěže se zúčastnilo 11 družstev mužů, včetně našeho sboru a 1 družstva žen. Soutěžilo se v tradičních disciplínách – teorie a pořadová příprava, štafetový běh 8 x 50 m a požární útok. Naše družstvo ve složení – Alois Chvátal (velitel), Vladislav Flesar (strojník), Zdeněk Sobotka, Tomáš Dočekal, Luboš Palas, Lukáš Flesar, Petr Enderle, Antonín Sláma, David Nejedlý - startovali 8. v pořadí. Jejich celkový čas byl 128,78 s, z toho 55,09 s v požárním útoku a 73,69 s ve štafetovém běhu, umístili se na 3. místě.

Rozhodčí za náš sbor byl Vladimír Řeháček a Jiří Šlechtický.

Výsledné pořadí soutěže:

Muži:

S. Slámová

	SDH	Požární útok	štafeta	celkem
1.	Újezd A	49,76 s	71,90 s	121,66 s
2.	Sirákov A	52,65 s	71,66 s	124,31 s
3.	Poděšín	55,09 s	73,69 s	128,78 s
4.	Újezd B	53,07 s	76,47 s	129,54 s
5.	Kotlasy	57,86 s	72,28 s	130,14 s
6.	Březí nad Oslavou	55,70 s	79,22 s	134,92 s
7.	Budeč	69,96 s	71,09 s	141,05 s
8.	Nové Veselí B	64,75 s	76,97 s	141,72 s
9.	Sirákov B	59,45 s +10	77,12 s	146,57 s
10.	Nové Veselí A	57,56 s +20	74,41 s	151,97 s
11.	Matějov	68,70 s	84,71 s	153,41 s

Ženy:

1.	Kotlasy	87,70 s	86,41 s	174,11 s

Teorie.

Příprava na útok.

Nástup na útok.

Diváci.

Budeč, 3. Místo.

Kácení Máje.

Dne 11. 6. 2017 proběhlo kácení máje. K poslechu hrála Záborenská čtyřka. Pro návštěvníky bylo zajištěno občerstvení a na své si přišly i děti, pro které byl zapůjčen skákací hrad. Pro obveselení proběhla soutěž v řezání májky. Zúčastnilo se dohromady 7 dvojčlenných družstev.

Na prvních 3 příčkách se soutěžící umístili s časem:

1. místo David Nejedlý a Petr Enderle	3:00 min
2. místo Jan a Antonín Sláma	3:02 min
3. místo František a Milan Koumar	3:40 min

Pořadatelům a všem zúčastněným děkujeme a za rok se opět na vás těšíme.

S. Slámová

3.7.2017

Májka, slušných cca 22 m.

Diváci.

Turistické stezky - 1. část.

Přinášíme nový seriál pro milovníky turistiky. Jedná se o turistické stezky. Začneme těmi nejbližšími.

1. Naučná stezka Josefa Klementa v Polné

Okružní naučná stezka je zaměřena na poznávání přírody a významných památek na trase. Stezka je značena klasickým tzv. zeleným psaníčkem a začíná a končí na Husově náměstí v Polné. Dejte pozor na změnu směru, značenou šipkou, ať nezabloudíte.

Z náměstí dojdeme do bývalého židovského ghetta a průchodem v rabínském domě na Karlovo náměstí. Zde můžeme navštívit synagogu, která se po rekonstrukci využívá pro Regionální židovské muzeum s expozicemi o historii Židů v Polné a o Hilsneriádě.

Značky nás dále povedou kolem bývalého měšťanského pivovaru, v němž krátce žil spisovatel Bohumil Hrabal. Pokračujeme k areálu zámku a po jeho prohlídce vystoupáme na vrch s kostelem sv. Kateřiny. Rozkládá se kolem něho menší hřbitov s řadou cenných náhrobků, z nichž některé patří významným polenským osobnostem.

Úbočím kopce pokračujeme v cestě kolem šestnáctihektarového rybníka Peklo. Po jeho břehu přijdeme znovu mezi domy. Po úbočí nad říčkou Šlapankou se dostaneme k židovskému hřbitovu a odtud se vrátíme do středu města Polná.

2. Naučná stezka v Polné "Pojď s námi do přírody aneb stezka pro malé i velké".

Tak se jmenuje naučná stezka, asi 2 km dlouhá, která je určena všem, kteří chtějí poznávat přírodní krásy Polenska. Vede v Polné kolem Zimova a Varhánkova rybníka, což jsou časté cíle vycházek.

Na stezce se nechodí podle cedulí, ale podle přiložené mapky v letáku. K naučné stezce jsou sestaveny pracovní listy. Stezka vznikla v roce 2012 v rámci projektu "Semínka environmentálního vzdělávání pro Vysočinu" realizovaného ekologickým centrem Chaloupky o.p.s. Vytvořili ji členové Klubu Pampeliška při ZŠ Polná v rámci vzdělávacího programu: "Pojď s námi do přírody aneb stezka pro malé i velké". Polná je malé historické město, které leží 14 km severovýchodně od Jihlavy. Rozkládá se v lesnaté oblasti Českomoravské vrchoviny v nadmořské výšce mezi 400 - 500 m. Městem protéká říčka Šlapanka. V okolí města i na jeho území se nachází několik rybníků.

J. Dočekal

Domy v Poděšíně a jejich obyvatelé.

Rok	Jméno - č.p. 40
1869	Kolář František - 6 - 1846 - Poděšín
1880	Kolář František - 11 - 1846 - Poděšín
1890	Kolář František - 10 - 1847 - Poděšín
1905	Kolář Jan
1930	Kolář Jan - 12 98 - Samotín
1973	Vaverová Marie - Chalupa
2006	Vaverová Marie - Chalupa
2007	Vavera Josef - Chalupa
2014	Pártl Ladislav - Chalupa
2017	Pártl Ladislav - Chalupa

Rok	Jméno - č.p. 41
1869	Kolář František - 9 - 1835 - Rudolec
1880	Kučera Martin - 6 - 1844 - Janovice
1890	Kučera Martin - 6 - 1844 - Janovice
1930	Kolář Jan - 5 23 - Samotín
1951	Kolář Karel
1997	Svoboda Rudolf - Chalupa
1999	Svoboda Rudolf - Chalupa
2007	Geidl Milan - Chalupa
2017	Geidl Milan - Chalupa

Rok	Jméno - č.p. 42
1869	Pivnička František - 4 - 1827 - Vatín
1880	Minář František - 6 - 1854
1890	Pivnička Josef - 9 - 1860 + Košák Štěpán - 4 - 1836
1914	Šimek Jan, Šimek František
1930	Šimek Josef - 2 50 - U Fabinů
1952	Šmiraus Stanislav
1981	Šmiraus Stanislav
1988	Jednota – zahájení stavby
1990	Jednota- kolaudace,převod
2017	Jednota - Podnik

Rok	Jméno - č.p. 43
1869	Sedlák Jan - 6 - 1842
1880	Sedlák Jan - 8 - 1842
1890	Sedlák Jan - 6 - 1842

1914	Sedlák Václav
1930	Rosecký Rudolf - Krejčí
1976	Rosecká Marie zemřela
1977	Kislinger - Praha - Chalupa
1991	Obec Poděšín – koupila a zbourala
1997	Kaple - přiděleno nové č.p.
2017	Kaple - Obecní

Rok	Jméno - č.p. 44
1869	Vlček František - 10 - 1828 - Volešná + Pibel Jan - 10 - 1818 - Poděšín
1880	Vlčková Marie - 7 - 1830
1890	Unterdorfský Josef - 5 - 1861 - Sirákov
1914	Koumar František, Koumar Antonín
1930	Koumar František - 2 70
1978	Koumar František – nový výměnek
1994	Koumarová Božena - Byt
2007	Koumarová Božena - Byt
2008	Formánek Kamil - Byt
2015	Formánek Kamil - Byt
2017	Šitavanc Tomáš - Byt

Rok	Jméno - č.p. 46
1838	Rositzky Franz
1839	Rosizký Franz
1869	Rosecký František - 3
1880	Blažek Josef - 6 - 1849
1890	Blažek Josef - 6 - 1849 - Poděšín + Rosecký František - 4 - 1818 - Poděšín
1914	Hanus Josef
1930	Hanus Josef - 6 90 - U Marků
1960	Hanus Jaroslav
1986	Hanusová Růžena
1991	Hanus Josef a Jaruška
1997	Hanus Josef - Neobydlen
2006	Vencelidesová Jaruška - Neobydlen
2014	Vencelidesová Jaruška - Chalupa
2017	Vencelidesová Jaruška - Chalupa

Rok	Jméno - č.p. 47
1839	Rosický Jan
1869	Rosecký Jan - 7 - 1838 - Poděšín + Rosecký Josef - 8
1880	Rosecký Václav - 14 - 1831
1890	Rosecký Václav - 4 - 1831 - Poděšín + Rosecký Jan - 2 -
1914	Chvátal Alois, Chvátal Stanislav, Chvátal Josef, Chvátal Adolf
1930	Chvátal Stanislav - 32 36 - Udol. Chvátalů
1956	Flesar Rudolf a Blažena
1988	Sláma Pavel – Byt
2001	Sláma Pavel - Byt
2009	Sláma Pavel - Neobydlen
2017	Sláma Pavel - Neobydlen

Rok	Jméno - č.p. 48
1839	Dobrovolný Václav
1869	Dobrovolný Václav - 4 - 3 - 1 - 1822 - Nížkov
1880	Dobrovolný Václav - 7
1890	Jaroš Tomáš - 6 - 1851 - Záborná + Dobrovolná Anna - 3 - 1825 - Poděšín
1914	Šimek Jan
1930	Šimková Anna - 2 88
1953	Šimek Václav
1979	Šimek Jan
1995	Štohanzl Petr – Chalupa
1997	Štohanzl Petr - Chalupa
2000	Štohanzl Petr - Byt
2017	Štohanzl Petr - Byt

Rok	Jméno - č.p. 49
1869	Šimek Mikoláš - 6 - 1833
1880	Šimek Mikuláš - 6 - 1833
1890	Jambor Josef - 3 - 1820 - Sklený + Minář František - 7 - 1854 - Vatín
1914	Enderle František
1930	Enderle Václav - 5 38 - U tesařů
1969	Smejkal Václav – Byt
1997	Smejkal Václav – Byt
2008	Růžková Danuše – darován
2017	Růžková Danuše - Smejkal Václav – Byt

Historie lnářství – 1. část.

Lnářské družstvo v Polné.

Zkrácený přepis z Vlastivědného sborníku 2013 Západní Morava. První pokusy o rozvoj lnářství na západní Moravě. Sepsal Ivan Štarha, Moravský zemský archiv v Brně. Zkrácený přepis se týká Polné a okolí.

První z lnářských družstev na západní Moravě bylo ustanoveno na Žďársku. Bylo to Družstvo pro zvelebení lnářství v okrese žďárském a okolí se sídlem v Bohdalově. Iniciátorem družstva byl zemský a říšský poslanec Jan Nepomuk Heimrich z Bohdalova. Ustavující valná hromada družstva se sešla 28. dubna 1901. Předsedou družstva byl zvolen Jan Koudela, hostinský a starosta Bohdalova, v jehož hostinci se konala všechna shromáždění družstva. Tírnu družstvo postavilo v Bohdalově na parcele odkoupené od Aloise Bartůňka. Stavbu podle plánu stavitele Jana Šíra z Nového Města prováděl v roce 1903 stavitel František Mošna ze Žďáru. Stavba byla zahájena 1. července, dokončena měla být do 1. září 1903. Úspěšný rozvoj družstva však netrval dlouho. Přes získání řady subvencí, přes zvyšování členských podílů a zdražování tření lnu pro nečleny postihla družstvo hluboká krize, která v roce 1921 přinutila valnou hromadu k likvidaci družstva. Tírna byla několik let v nájmu, uvažovalo se o jejím prodeji, nakonec však byla v roce 1927 předána jako vstupní příspěvek posledních družstevníků nově ustanovenému družstvu v Polné. Dnem 31. března 1928 pak došlo k výmazu bohdalovského družstva.

Dalším družstvem, ustanoveným v roce 1904, bylo Družstvo pro zvelebení lnářství v okrese žďárském a okolí se sídlem v Novém Veselí, které mělo přijímat členy z okresů Nové Město, Velké Meziříčí a z české strany Vysočiny z okresu Polná. Bylo ustanoveno na předběžné valné hromadě 31. ledna 1904 dopoledne v hostinci Jana Kratochvíla v Novém Veselí č.58. Již na této ustavující valné hromadě bylo zvoleno i představenstvo družstva. Předsedou se stal hostinský Jan Kratochvíl, místopředsedou jeho stejnojmenný syn, pokladníkem Antonín Klusáček a jednatelem Ladislav Kudrna, v adresáři z roku 1911 je uveden jako předseda Jan Jambor. Stanovy novoveselského družstva byly záhy schváleny státními orgány a 20. února 1904 bylo družstvo zapsáno do firemního rejstříku Krajského soudu v Jihlavě. Více zpráv o tomto družstvu bohužel není.

Družstvo pro zpracování a zpeněžení lnu se sídlem v Polné. Ustavení družstva předcházela lnářská porada 14. února 1925, na níž byl členem přípravného komitétu Josef Dvořák ze Záborné pověřen prohlídkou a oceněním třen v obvodu tvořícího se družstva. Josef Dvořák předsedal i ustavující valné hromadě, která se sešla 15. března 1925 v 9 hodin dopoledne v Odborné hospodářské škole v Polné. Bylo na ni přítomno 29 účastníků, zemědělců a lnářských pracovníků majících zájem o vybudování družstva a povznesení lnářství. Těchto 29 členů upsalo již na ustavující valné hromadě 176, později 187 podílů po 500 Kč a odhlasovalo na návrh Dvořáka převzetí třen v Nížkově a Bohdalově a objektu ve Stáji. Podle stanov přijatých na ustavující valné hromadě bylo účelem společenstva:

„a/ pěstovati družstevní život mezi členy poučováním a zařízením zemědělskému hospodaření prospěšným

b/ zvelebovati pěstění lnu u členů a len společným provozováním co nejlépe zpracovati a zpeněžiti

c/ opatřovati členům semeno a nářadí za účelem řádného pěstění a zpracování lnu a buď dodávati nebo půjčovati je členům

(pokračování příště)

Přepsal Z. Jaroš

Antonín Chvátal v Americe - 10. část.

Nejstarší syn Jan se pak brzy po mém příchodu oženil a odjel do státu Washington, kde vlastnil mnoho set akrů pozemků. (1 akr = 0,404685 hektaru). Paní Tůmová, hospodářova matka, byla ještě velmi čilá a pomáhala v domácnosti. Tůmova farma byla rozsáhlá. Měla asi 320 akrů a byla nejlépe vedena v celém okolí. V této rodině pro mne nastal nový radostnější život. Byl jsem jako na jiném světě. Tůmova rodina byla vždy dbalá, spořádaná a hospodárná. Každou neděli a za každého počasí se muselo jet do Spillville do kostela na mši svatou. Tehdy tam působil dp. Josef Dostál, který byl později přeložen na jinou osadu, a když se jednou šel se svým bratrem koupat do řeky, utopil se. Jeho bratr, který vše viděl a nemohl mu pomoci, přišel z toho později o rozum. To se však stalo později. Nejdříve vám musím říci, že ten dp. Josef Dostál, když byl ve Spillville, měl pár pěkných strakatých koní. Často jezdil k Tůmovým na farmu a tam jsem se s ním blíže seznámil. Nikdy jsem na něho nezapomněl, poněvadž mi dal jednou růženec, který mám dodnes. Nosím ho vždy při sobě. Tři roky se mnou v Bosně vojančil a dosud se na něm modlím k naší nebeské matce. O tom vojančení v Bosně vám budu povídat později. Nyní si ještě vzpomínám, že jsem byl jednou u dp. Faráře Dostála ve Spillville na faře. Pan farář tam měl tři rodné sestry a dosud se pamatuji, jak uměly krásně zpívat. Při mši svaté člověk vždycky jejich hlasy rozeznal mezi všemi. Hynek Dostál redaktor Hlasu a České Ženy a důstojný pán Václav Dostál byli též rodnými bratry spillvillského pana faráře Josefa Dostála. Jejich rodiče pocházeli z Moravy, byli velmi zbožní, měli početnou rodinu a v Little Turkey stát Iowa si koupili pozemek. Dnes na tom místě stojí kostel Panny Marie. Moje služba u Tůmů se mi opravdu líbila. Tůmovi byli na mne hodní a já jsem zase dělal vše tak, abych jim vyhověl. Pan Tůma byl velký milovník koní. Pěstoval jich celé stádo a byl proto znám v celém okolí. Všechny polní práce se tehdy dělaly koňmo. Čtyři koně se zapřáhli do sedacího pluhu, který dělal dvě brázdy najednou, a tak se toho za den zoralo dost a dost. Měl jsem tu práci ze srdce rád. Ale ještě raději jsem si vybral v neděli ráno pár mladých hřibat, zapřáhl je do bryčky a odvážel hospodáře šest mil do Spillville do kostela. Při vzpomínání na Tůmovu rodinu se musím zmínit také o té staré babičce, mamince pana Tůmy. Ta mi zvlášť přirostla k srdci a myslím, že i já ji. Vždycky, když jsem večer přijel z pole a vypřáhl koně, už na mě čekala a volala: „Toníčku pojď sem, co tomu říkáš?“ To již měla vždy připravenou nějakou láhev a tak jsme si spolu přiťukli. Zvlášť to její sladké „Toníčku“ mi připomínalo vždy mou drahou mámu, a protože mi tak před tím v Americe nikdo neříkal, blažilo mě to tím víc. Škoda těch našich českých babiček. Zdali pak se ještě takové najdou u nás ve starém kraji? Samozřejmě, že kromě těchto srdečností měla Tůmova babička i své vrtochy. Zvlášť na jednu příhodu si vzpomínám. Nepsal bych o ni, kdyby nebyla poučná pro druhé. Stalo se toto: Jednou jsem babičku zavezl do Spillville na nějakou pobožnost. Potom mi řekla, že tam zůstane u své sestry Mrs. Panoch, a že mám pro ni přijet až za týden. Během týdne jsem ve stodole spravoval nějaké náradí a jak tak šáhám za krov pro kladivo, našel jsem tam nějaký pytlík podobný jaký se používal na tabák. Když jsem do něho nakoukl, byly v něm samé dolary. Ukázal jsem to nejstaršímu hospodářovu synovi Janovi. Vrátili jsme se k tomu místu spolu a našli jsme tam ještě jeden pytlík se samými dvacetidolary. Když jsme to vše spolu spočítali, bylo jich kolem čtyř set. Jan mi povídal, že to jsou asi peníze babiččiny, a že si je tam asi schovala před svou cestou do Spillville. A bylo tomu tak. Příští neděli, když s námi babička přijela z kostela domů, první její cesta vedla do stodoly. Protože jsem nechtěl, aby se příliš trápila s otázkou, kam se peníze poděly, řekl jsem ji, že jsem je našel. Babička celá šťastná mi povídá: „Milý Toníčku, to jsem ráda, že jsi je našel ty. Bylo to ode mne hloupé mít strach,

že se mi ztratí v baráku a schovat je do stodoly. Kdyby je našel někdo jiný, nějaký cizí člověk, už jsem se s nimi možná neshledala. Řekl jsem jí, ať si peníze přepočítá, ale ona nechtěla a podarovala mě jedním dolarem.

Snad bych také mohl vzpomenout na to, jak i dobrý hospodář může někdy v životě pochybit. Pan Tůma si totiž navykl pít. Rád jezdil do města, i když bylo na farmě hodně práce. Vzal si obyčejně nějakou záminku, že budeme brzy potřebovat to či ono, že pro to musí zajet, ale když byl večer, pan Tůma ještě nebyl doma. Teprve když jsem přijel z pole, babička mi obyčejně povídá: „Toníčku musíš jet zase pro Matěje“. Já jsem vždy rád jel, což o to, zvlášť s jednou kobyloou, která byla jako vítr, snad také někdy běhala na dostihách, avšak co mě mrzelo, byla myšlenka, jak si hospodář zbytečně kazí zdraví a jak nechává práci stranou. Píši o tom proto, že dnes již celá rodina Tůmů vymřela.

V novém prostředí mi utekl rok jako voda. Tůmovi chtěli, abych zůstal i na další rok. To bylo na jaře 1901. Na jarní práce najal hospodář ještě jednoho dělníka, protože syn Jan už hospodařil na své vlastní farmě ve Washingtonu. Jakmile bylo v polích vše hotovo a nebylo zrovna co dělat, rozjel jsem se na návštěvu ke svému strýci do Berouna, poněvadž mi můj přítel Vojtěch Chalupský stále psal, abych se přijel podívat na stavbu nového kostela. To byl ten dřevěný kostel, o kterém jsem už psal v minulých dopisech. Tehdy jsem vám připomněl, že v Berouně nynější kostel Svatého Josefa je už třetí, a že bych ten ještě chtěl vidět, než z tohoto světa odejdu. V Berouně jsem navštívil všechny známé. Podivil jsem se tomu, jak bratrovy děti vyrostly, a tak jsem si vlastně uvědomil, že už se ze mne stal jedenadvacetiletý mládenec. To mi připomnělo, že jsem byl doma v Čechách podle dopisu z domova, již několikrát volán k vojenské prohlídce. Rodiče se ptávali, kdy se na ně přijedu podívat a při vzpomínce na má první léta v Berouně se mi zastesklo po domově. Vracel jsem se do Iowy nějak posmutněn. Když jsem pak viděl, že u Tůmů je ještě jeden nový dělník – bratr Janovy ženy – začala u mne zráet myšlenka vrátit se do staré vlasti.

Vedle toho Tůmová příbuzného Jana Tůmy švagra přijela toho roku na Tůmovu farmu ještě i jiná posila. Přijeli přímo z Čech a byli to nějakí příbuzní staré babičky Tůmové. Jmenovali se Ježkovi, byli to svobodní sourozenci bratr se sestrou, ale křestní jméno toho pana Ježka jsem již zapomněl a vzpomínám si jen, že to děvče se jmenovalo Marie. Inu to víte, toho roku mně již bylo v březnu 21 let a tak si člověk spíše zapamatoval jména děvčat nežli chlapců, ačkoliv jsem se dosavad o tu ženskou krásu nijak příliš nezajímal.

Jarní práce v poli byly již hotovy a tu, když jsem jednoho dne dostal dopis z domu, v němž se mne rodiče opět ptali, zdali přijedu aspoň na návštěvu, a že jsem byl již několikrát volán k vojenskému odvodu, tu to do mne nějak „vjelo“, že bych se přece jen měl domů rozjet, dokud jsou rodiče živí a všichni bratři pohromadě. U Tůmů teď měli na všechnu práci lidí dost a tak jsem spočítal své našetřené dolary, poslal splátku panu Chalupskému na svůj pozemek, a aniž jsem se příliš obíral problémy světové politiky, která by mohla vést v tehdejší svět k nějakým nepokojům a zabránit mi v návratu do Ameriky, začal jsem vyjednávat s jednou paroplavební společností z New Yorku o rezervaci místa na nějaké lodi. Poslal jsem tam i závdavek na cestovní lístek a vyjednal si cestu do Evropy na měsíc červen. Rodičům jsem nic nepsal, že se chystám jet domů.

Všechn ten čas, co jsem u Tůmů sloužil, jsem se měl dobře. Byl jsem jako jejich syn. Dnes, kdy toto píši, 2. února 1963, celá Tůmova rodina již delší čas odpočívá na hřbitově ve Spillville a já s láskou na ně vzpomínám. Syn Jan byl ve státě Washington, dcera Marie vdaná v Chicagu a nejmladší syn Josef zdědil farmu, když se oženil. Jeho manželka vdova bydlí dnes v Calmar.

(pokračování příště)

Anton Chvátal, přepsal Z. Jaroš

Nejstarší historie Poděšína a okolí - 48. část.

1697 – pokračování.

Jak lidé žili na vsi v tomto období.

V jizbě podlaha hliněná jest pevná. Tady jsou lože vystlané suchou trávou a slámou režnou (žitnou). To se každý rok dává nové. Na té slámě jsou položeny vydělané ovčí kůže.

Když jdeme spát, tak šubou (kožichem velkým) se zakrýváme. Pod hlavou máme vankuš (polštář) s peří husího, to zašité jest do plátna lněného. Dál pec máme na jídlo vaření a uzení masa a pečení chleba i vdolku moučných. Nad ohništěm kotel jest na kruhu pověšený, v tom se všechno potřebné vaří. Jinak ohniště máme a na něm šindele železné položené jsou, když s mouky vdolky a placky se pečou. Jinak ty šindele odděláme a takový malý vozíček máme, po kterém nad oheň železné rendlíky se dávají. Na něj se rendlík 3 nohý dá a v něm se vaří také pokrmy. Ten rendlík se na tom vozíčku nad oheň přitlačí a pak vidlicí se za ucha ten rendlík nadzvedne a nad oheň postaví. To člověk tuze šikovný býti musí, aby se to nepřevrátilo na oheň. Když hotové jídlo jest, tak zase vidlicí se to nadzvedne, na vozíček nasadí a ven vytáhne. U pece té, špalek dobrý na dřevo stojí a sekýra velká i malá jest. Dřevo suché pořád býti musí k ruce naší. Ale pozor dát se musí, aby oheň ho nezachvátil. Také křesadlo, ocílka a troud na oheň rozdělání, všechno suché býti musí a dobře uložené, aby dítko malá to do ruky své nedostala. Jinak ještě lavici máme dlouhou vedle stěny jest.

Před ní stůl s nohama skříženými udělaný máme. I ze strany druhé lavice s lenochem (opěradlem) býti musí pevná. Byliny sušené v pytlících také tady máme.

Také zde jest bečka malá, plná vody. Nad ni v trámovi na stěně jest zatlučený skřípec, do kterého se vsazuje louč smolná, ta pak se zapaluje a od ni světlo jest. Když uhlíky odpadávají z louče té, pak padnouti musí do bečice s vodou. Také v jizbě máme bečici se zelím, spížírnou na mouku a jiné pokrmy. Něco jest pověšené na hanbálu (rahu) u stropu, aby myši to nesežraly. To jest blízko peci, aby suché to bylo. Tam jsou ty homolky sýrové, v koši zavíracím jest kámen sýra, maso uzené a špek uzený, když toto jídlo máme. Většinou koše prázdné bývají. Máslo roztopené, máme v lochu (sklepě). jakož i řepu a zeleninu jinou, také mléko, tvaroh a máslo čerstvé, někdy i mast (sádlo) svinské. Meď také v jizbě u okna, kde chladno jest, máme. Všechno uschováváme do nádob hliněných, na kterých poklice býti musí dobrá, protože myši, brouci, mravenci pakáž zlá jest a někdy sežerou všechno potřebné. Také truhlici máme, kde hábky (šatstvo) chodící i nechodící máme. Také v té truhlici Bibli naši máme, kroniku naši, lejstra potřebná také a brko na psaní a trochu papíru. Peníze, když máme, to psát nemůžu, kam jich dáváme. Většinou do nádoby hliněné, dobře uschované. Ručnici, prach pušný (střelný), tulich, šable, hemelin a podobné věci, v suchém místě jsou, aby rezavé nebyly a prach mokrý nebyl. V chlévu našem koně, krávy, koza, kury, husy, kačeny, králíci jsou. Ovce, ty smrdí tuze, za chalupou máme v ohradě dobré. Vozy a nářadí potřebné v kulnici (stodole) jest. Kšíry venku u chléva jsou a sedla doma před jizbou naší.

Seno na povale (půdě) máme, slámu v kulnici na patře, obilí na povale v truhlicích.

Okolo chalupy plot jest s prutů vrbových na plaňky zapletený. U chalupy studnici máme, na vodu pitnou. Také stromků několik na ovoce potřebné, bluma, jablko a trnky. Na zahrádce u chalupy naší zelenina drobná se dává. Ta po ruce býti musí.

(pokračování příště)

Václav Flesar

Školní kronika – 26. část.

1883 – 84 pokračování

Dle oddělení bylo:

V I. oddělení 9 žáků a 10 žákyň.

V II. oddělení 9 žáků a 12 žákyň.

V III. oddělení 21 žáků a 16 žákyň.

Rok školní byl ukončen dne 15. srpna 1884.

V záležitostech školství stala se tu důležitá změna, že dnem posledním zářím toho roku slavná okresní školní rada v Polné činnost svou ukončila, byvší zrušením hejtmanství v Polné rozpuštěna. Vyšlo nařízení vysokého ministeria záležitostí vnitřních ode dne 15. července 1884 o tom, že se rozděluje politický úřední okres Karlínský v Čechách, že se dále zřizuje nové okresní hejtmanství v městě Královských Vinohradech a zároveň se zrušuje c.k. okresní hejtmanství v Polné.

Tím se stalo, že se zrušeného okresního hejtmanství v Polné, okresy soudní Polná a Štoky přiděleny byly k okresnímu hejtmanství v Německém Brodě. Přibyslav pak k hejtmanství Chotěbořskému. Zároveň stala se slavná c.k. okresní školní rada v Německém Brodě pro Polenský okres úřadující, a předsedou její pan c.k. okresní hejtmán Hynek Sufr.

Úlevy v návštěvě školy, a sice po dobu od 15. dubna až do 31. října t.r. dostalo se žákům (číslo 12 ze dne 3. února): Martinovi Bečkoví, Františkovi a Antonínovi Činčerovým, Anežce a Janu Dobrovolným, Marii Doležalové, Josefu a Františkovi Chvátalovým, Josefu Chocenskému, Marii a Antonu Roseckým, Marii Sedlákové, Antonínu Šimkovi a Anežce Večeřové.

V Sirákově dne 22. prosince 1883 vznikl po 11 hodině v noci požár ve stodůlce Jana Landsmana číslo 38 a strávil v jedné hodině celou stodolu i s domovním stavením a k tomu ještě vedlejší stodolu číslo 39 Antonína Roseckého. Že se požár nerozšířil, sluší se děkovati příčinlivosti domácích lidí, zvláště pak Františku Sobotkovi číslo 4. Požár vznikl neznámým způsobem, a mimo tato dvě čísla se nikomu dalšímu nestalo neštěstí.

1884 - 85

Školní rok 1884/85

Školní rok v roce 1884/85 započal dne 29. září 1884. Dítě školou povinných zapsáno bylo 83, z nichž bylo v obci přítomno 79. Po zápise bylo ještě jedno domácí dítě ohlášeno, jest jich 84. Z těchto jest 43 chlapců a 41 děvčat. Dle náboženství 77 katolíků a 7 evangelíků.

V I. oddělení 11 chlapců a 12 děvčat, celkem 23.

V II. oddělení 8 chlapců a 11 děvčat, celkem 19.

V III. oddělení 23 chlapců a 18 děvčat, celkem 41.

Dohromady 42 chlapců 41 děvčat, celkem 84.

1 chlapec vstoupil na měšťanskou školu v Polné, to je celkem 84.

Vynesením slavné c.k. okresní školní rady v Německém Brodě číslo 2036 byly školní dívky Jan Dobrovolný, Marie Rosecká a Antonín Šimek od další návštěvy školní osvobozeny.

Objezníkem slavné c.k. okresní školní rady v Německém Brodě ze dne 29. listopadu 1884 číslo 2611 oznámeno, že nově jmenovaný c.k. okresní školní inspektor pan profesor František Šafránek úřad svůj nastoupil.

Dle přípisu ze dne 21. dubna 1885 slavnou c.k. okresní školní radou v Německém Brodě číslo 40 byly na dobu od 1. května až do 1. listopadu b.r. od letní návštěvy školní následující dívky osvobozeny: František a Antonín Činčera, Anna Dobrovolná, Marie Doležalová, Marie, Josef a František Chvátalovi,...

(pokračování příště)

Vypsal Z. Jaroš

Počasí.

— Teplota ráno
— Teplota poledne
— Teplota večer

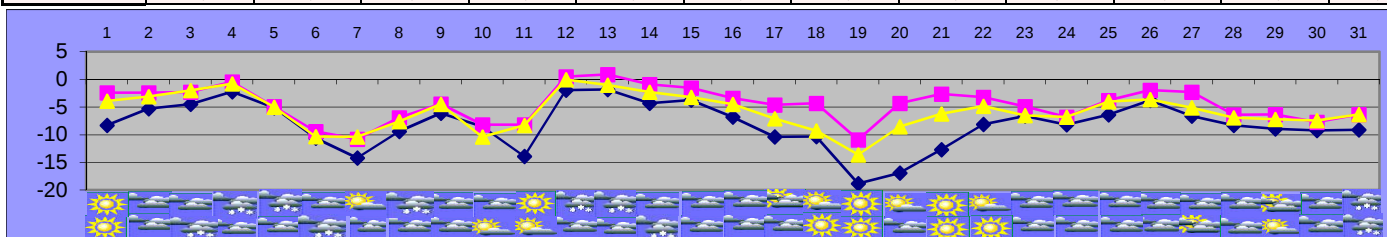
JASNO
POLOJASNO
OBLAČNO

ZATAŽENO
DĚŠT

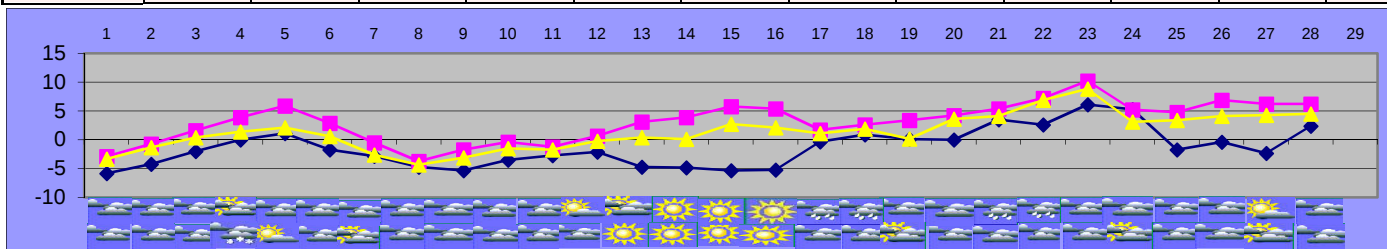
Leden. Slunečno bylo 6 dní, sněžilo 9 dní, vítr foukal 7 dní. Polední teplota byla -4,6°C. Největší mráz byl 19. ledna -18,8°C. Nejvyšší denní teplota byla 13. ledna +0,9°C. Dešťových a sněhových srážek bylo 38,5 mm. Leden byl poměrně teplý. Byl to nejstudenější měsíc po dobu mého měření.

1	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ráno	-7,5	1,1	-0,8	-7,2	-5,7	-3,3	-2,3	-3,7	-1,2	-0,8	-3,1	-8,1
Večer	-6,2	-2,1	0,5	-5,8	-4,6	-1,8	-0,9	-2,1	0,1	0,4	-1,9	-5,8

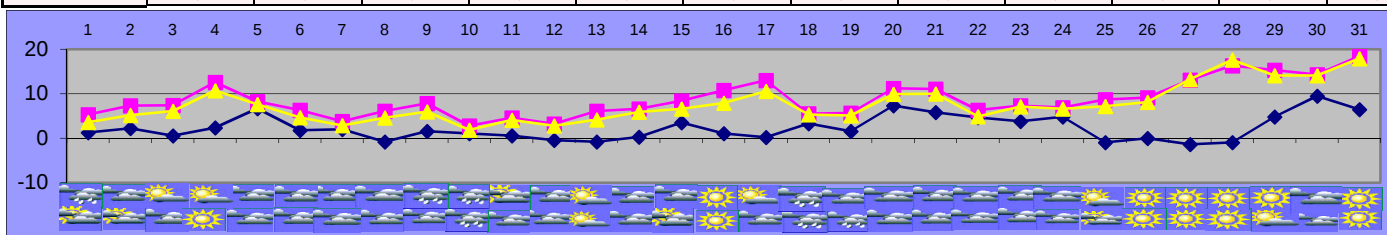
Únor. Slunce v únoru svítilo 5 dnů, propršelo 4 dny, sníh padal 1den, vítr foukal 6 dní. Největší mráz byl 1. února -5,8°C. Nejvyšší denní teplota byla 23. února 10,2°C. Polední teplota byla 3,1°C. Dešťových a sněhových srážek bylo 18,7 mm. Na únor to byl hodně teplý měsíc. V průměru dlouhodobého měření to byl teplejší měsíc.

2	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ráno	-5,4	-0,6	-1,0	-3,6	-3,9	-5,3	-9,1	-2,5	-0,4	-2,3	1,6	-1,3
Večer	-2,6	1,1	1,0	-2,3	-1,8	-1,7	-5,2	-1,1	2,3	-0,3	3,3	1,4

Březen. Slunce svítilo 7 dní, propršelo 5 dní, vítr foukal také 5 dní. Největší mráz byl 27. března -1,4°C. Nejvyšší denní teplota byla 31. března 18,4°C. Polední teplota byla 8,7°C. Dešťových srážek bylo 45,4 mm. Podle dlouhodobého měření to byl teplý měsíc. Z. Jaroš

3	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ráno	-1,8	0,0	-0,6	-0,2	-1,3	-0,8	0,8	-2,8	2,3	1,1	0,7	2,3
Večer	1,3	5,1	2,2	1,7	3,0	4,8	6,3	0,1	7,8	4,5	4,1	7,6

♦ Zpravodaj 2/2017

♦ vydává obec Poděšín

♦ texty připravili:

Zdeněk Jaroš, Jaroslav Dočekal, Václav Flesar, Hana Řičanová, Stanislava Slámová, David Nejedlý

♦ fotografie:

Zdeněk Jaroš, Jaroslav Dočekal, Hana Řičanová, Stanislava Slámová, Erika Sekničková

♦ grafická úprava:

Jaroslav Dočekal

♦ recenze: Marie Dobrovolná

♦ tisk a distribuce:

Zdeněk Jaroš

♦ náklad: 200 výtisků ♦ pro občany dodáván zdarma

♦ Internet: <http://www.podesin.cz> ♦ E-mail: podesin@podesin.cz

♦ Návštěvnost webových stránek 2017: **Leden** – 3 199,

Únor – 2 487,

Březen – 2 738

